

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MOĞOLİSTAN HÜKÜMETİ
ARASINDA ULUSLARARASI KARAYOLU TAŞIMACILIĞI
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 7.4.2004 Sayı: 25426)

Kanun No
5107

Kabul Tarihi
31.3.2004

MADDE 1. - 2 Haziran 2002 tarihinde Ulan Bator'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması'nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MOĞOLİSTAN HÜKÜMETİ
ARASINDA ULUSLARARASI KARAYOLU TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti (bundan böyle "Âkit Taraflar" olarak belirtilecek),

Karşılıklı yararlı ticaret ve ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi arzusu ile iki ülke arasında ve ülkeleri üzerinden transit olarak yolcu ve yük taşımacılığını kolaylaştırmak arzusu ile, aşağıdakileri kararlaştırmışlardır:

MADDE 1

Bu Anlaşma hükümleri, diğer Âkit Taraf ülkesinde tescil edilmiş taşıtları kullanarak bir Âkit Taraf ülkesine veya ülkesinden ve Âkit Taraflardan biri üzerinden transit olarak karayolu ile uluslararası yük ve yolcu taşımacılığına uygulanacaktır.

MADDE 2

Bu Anlaşma'da ;

a) "Âkit Tarafların Yetkili idareleri" Türkiye Cumhuriyeti için Ulaştırma Bakanlığı ve Moğolistan için Altyapı Geliştirme Bakanlığını ifade eder.

5107

31.3.2004

b) "Taşımacı", Âkit Tarafların kanun, yönetmelik ve kurallarına göre eşya ve yolcu taşımaya yetkili kılınmış gerçek ve tüzel kişiyi ifade eder.

c) "Taşıt"

i- eşya taşımacılığı için : eşya taşımacılığı veya bu gibi araçları çekmek için imal edilmiş kendi gücüyle çalışan bir karayolu aracı ve bir römork veya yarı römorka bağlı eşya taşımacılığı için imal edilmiş aracı,

ii- yolcu taşımacılığı için : sürücü hariç sekiz kişiden fazla yolcu taşımacılığı için imal edilmiş kendi gücüyle çalışan bir karayolu aracı ve/veya otobüsler ve yolcu taşımak için buna bağlı römorku ifade eder.

d) "Düzenli yolcu taşımacılığı servisi", Âkit Taraflarca önceden kararlaştırılmış trafik planına uygun olarak hareket ve varış noktaları tespit edilmiş belirli bir hatta yolcu taşımacılığını ifade eder.

e) "Düzenli olmayan (charter) yolcu taşımacılığı", bu maddenin (d) bendinde belirtilenlerin dışında kalan yolcu taşımacılığını ifade eder.

f) "Transit Taşımacılık", her iki Âkit Taraftan birinin toprakları üzerinden üçüncü ülke topraklarına eşya ve yolcu taşımacılığını ifade eder.

g) "Üçüncü ülke", bu Anlaşmaya Taraf olmayan herhangi bir devleti ifade eder.

h) "İzin belgesi", diğer Âkit Tarafça sonrakinin topraklarına giriş, çıkış ve topraklarında seyahat için karayolu aracına verilmiş izin belgesini ifade eder.

i) "Kota", Âkit Tarafların Yetkili İdarelerince yıllık olarak teati edilen izin belgesi sayısını ifade eder.

I - YOLCU TAŞIMACILIĞI

MADDE 3

1. Düzenli otobüs servisi, Âkit Tarafların Yetkili İdarelerinden önceden alınan bir izin belgesiyle Âkit Tarafların karşılıklılık temelinde organize edilecektir.

2. Her bir Âkit Tarafın Yetkili İdareleri, diğer Âkit Tarafın Yetkili İdaresine düzenli yolcu taşımacılığı servisinin organizasyonu hakkındaki teklifi önceden gönderecektir. Teklif, taşımacıların adı, seyahat hattını, zaman tablosunu, taşıma tarifesini, terminalleri ve servisin sıklığı ve zamanı hakkındaki bilgileri yansıtmalıdır.

MADDE 4

1. Karayolu taşımacılık araçlarıyla Âkit Taraflara veya toprakları üzerinden düzenli olmayan yolcu taşımacılığı bu Anlaşmanın 5. maddesinde belirtilen durumlar haricinde önceden alınacak izin belgesine tâbi olacaktır.

2. Her bir Âkit Tarafın Yetkili İdareleri karayolu şebekesinin yalnızca kendi topraklarından geçen bölümü için bir izin belgesi düzenleyeceklerdir.

3. İzin belgesinde aksi belirtilmemişse karayolu taşıma araçlarıyla düzenli olmayan yolcu taşımacılığı, bir karayolu seyahati için geçerli bir izin belgesi alınmasıyla yapılabilecektir.

5107

31.3.2004

MADDE 5

Bu Anlaşmanın 4. maddesinde belirtilen izin belgesi, uluslararası yolcu taşımacılığı sırasında hasara uğrayan bir araçla değiştirilecek olan bir araç için gerekli olmayacaktır.

II - EŞYA TAŞIMACILIĞI

MADDE 6

1. Bu Anlaşmanın 7. maddesinde belirtilen durumlar dışında, kendi gücü ile çalışan karayolu aracı veya bu gibi araçları çekerek römork ve yarırömork kullanarak, Âkit Tarafların toprakları arasında ve üzerinden transit eşya taşımacılığı, Âkit Tarafların Yetkili İdarelerince önceden verilecek izin belgesine tâbi olacaktır.

2. Karayolu taşıma araçları ile eşya taşımacılığı, izin belgesinde aksi belirtilmedikçe, bir gidiş-geliş için geçerli izin belgesi alınmasına tâbi olacaktır.

MADDE 7

1. Bu Anlaşmanın 6. maddesinde belirtilen izin belgesi aşağıda tanımlanan durumlarda gerekmezdir:

- a) Sergi ve fuarlar için teçhizat ve malzeme taşınması,
- b) Spor faaliyetleri için gerekli araç, eşya ve hayvan taşınması,
- c) Tiyatro, sinema, TV kaydı için dekoratif malzeme, eşya, teçhizat ve müzik aletlerinin taşınması,
- d) Cenaze ve ölü külü taşımacılığı,
- e) Posta taşımacılığı,
- f) Bozuk veya hasarlı araç taşınması,
- g) Doğal afetlerde yardım malzemesi taşınması,
- h) Teknik servis için motorlu araçlar.

2. Bu maddenin a), b) ve c) hükümleri, yalnızca aracın kayıtlı olduğu her bir Âkit Taraf topraklarına giriş veya toprakları üzerinde seyahat eşya taşımacılığı durumunda geçerlidir.

MADDE 8

1. Boş ve dolu aracın ağırlık ve boyutlarının Âkit Tarafın ulusal mevzuatında şart koşulan limitleri aşması veya tehlikeli malların taşınması durumunda bu amaç için alınan bir özeli izin belgesine tâbi olacaktır.

2. Bu maddenin 1. hükmünde belirtilen izin belgesi bir araç trafik güzergahını belirtiyorsa, taşıma yalnızca bu hatta yapılmalıdır.

3. Her bir Âkit Tarafın iç mevzuatınca yasak olan silahlar, cephaneler, askerî teçhizat, patlayıcılar ve diğer tehlikeli malların, iki Âkit Taraf arasında veya her bir Tarafın toprakları üzerinden transit taşınması giriş ve transit haklarından hariç tutulacaktır.

5107

31.3.2004

MADDE 9

Her Âkit Taraf, yalnızca kendi yetkili temsilciliği aracılığı ile diğer Âkit Tarafın ülkesinde kayıtlı araç için dönüş yükü alınmasını organize edecektir.

Bununla beraber, bu amaçla özel bir izin belgesi alınmadıkça diğer Âkit Tarafın topraklarında yolcu ve eşya alınması yasaktır.

III - GENEL HÜKÜMLER

MADDE 10

1. Âkit Tarafın Yetkili İdareleri toprakları arasında ve üzerinden transit olarak karayoluyla yolcu ve eşya taşımacılığı için kota temelinde yıllık izin belgesi teati edeceklendir.

İzin belgesi, düzenleyen Yetkili idarenin mühürünü taşımalı ve sorumlu memur tarafından imzalanmalıdır.

2. Herbir Âkit Tarafın Yetkili İdareleri, izin belgelerinin teatisiyle yönetmelik üzerinde karşılıklı olarak anlaşacaklardır.

3. İzin belgesi bir araç için ve sadece adına düzenlenen taşımacı için geçerli olacak ve devredilmeyecektir.

MADDE 11

1. Diğer Âkit Tarafın Yetkili İdaresinden özel bir izin belgesi alınmadıkça, bir Âkit Taraf topraklarında kayıtlı bir araç diğer Âkit Tarafın toprakları içindeki iki nokta arasında eşya ve yolcu taşıyamaz.

2. Diğer Âkit Tarafın Yetkili İdaresinden özel bir izin belgesi alınmadıkça, bir Âkit Tarafın bir taşımacı, diğer Âkit Taraf topraklarından üçüncü ülkelere ve üçüncü ülkelere diğer Âkit Tarafa eşya ve yolcu taşıyamaz.

MADDE 12

1. Bu Anlaşmada beirtilen taşımalar her bir Âkit Tarafın kendi mevzuatına uygun olarak uluslararası taşımacılık için yetki verilen taşımacıları tarafından yapılacaktır.

2. Karayoluyla Uluslararası taşımacılık yapan bir araç, araç tescil numarası ve ülkesinin işaretini taşımalıdır.

MADDE 13

Bu Anlaşma altında eşya taşımacılığı için uluslararası standartlara uygun eşya taşıma belgeleri kullanılacaktır.

MADDE 14

1. Bir araç sürücüsü, araç için geçerli uluslararası standartlara uygun ulusal ve/veya uluslararası sürücü belgesi ve araç için ulusal kayıt belgelerini bulunduracaktır.

2. Bir sürücü, bu Anlaşmaya göre gerekli bütün belge ile izin belgelerini bulunduracak ve talep edildiğinde yetkili Kontrol İdarelerine gösterecektir.

MADDE 15

1. Bu Anlaşma altında eşya ve yolcu taşımacılığıyla ilgili pratik konular Âkit Tarafın taşımacıları arasında doğrudan düzenlenecektir.

5107

31.3.2004

2. Her bir Âkit Taraf kendi ulusal mevzuatına tâbi olarak diğer Âkit Tarafın taşımacılarına kendi topraklarında büro açma ve/veya temsilci ve/veya acenta atama yetkisi verecektir.

MADDE 16

1. Bir Âkit Tarafın topraklarına / topraklarından ve diğer Âkit Tarafın topraklarından transit olarak karayoluyla yolcu, bagajı ve eşya taşımacılığı tarifeleri, Âkit Tarafların Yetkili İdareleri arasında karşılıklı anlaşmaya tâbi olacaktır.

2. Taşımacılık ve transit faaliyetlerle ilgili Âkit Taraflar arasındaki ödemeler, Âkit Tarafların Hükümetleri arasında yapılan ödeme anlaşmasına ve Âkit Tarafların ulusal bankaları arasında yapılan anlaşmasına uygun olarak yapılacaktır.

MADDE 17

Her iki Âkit Taraf, toprakları üzerinden transit eşya ve yolcu taşımacılığı yapan diğer Âkit Tarafın araçlarından;

- a) Karayolu altyapısının kullanılmasından alınan ücretler (karayolu ve köprü ücretleri),
- b) Karayolunun bakım ve korunmasını, karayolu ve taşımanın yönetimine ilişkin giderleri karşılamak için alınan ücretler,
- c) Taşıtın ağırlığı, boyutları veya yükü, Âkit Tarafların ulusal mevzuatında belirtilen sınırları aştığı takdirde alınan ücretler,

Dışındaki herhangi bir ithal veya ihraç vergisi veya ücreti almayacaklardır.

MADDE 18

Bu Anlaşma altında eşya ve yolcu taşımacılığı, yalnızca aracın sürücüsünün sivil sorumluluğunun sigortalanması durumunda yapılabilir.

Taşımacı yukarıda belirtilen taşımayı yapmak için aracını önceden sigortalamalıdır.

MADDE 19

Bu Anlaşma altında eşya ve yolcu taşımacılığıyla ilgili göç, gümrük ve sağlık formaliteleri Âkit Tarafların Taraf olduğu Çok Taraflı Anlaşmalara göre düzenlenecek ve bu konuları kapsamadığında ise taşımanın yapıldığı Âkit Tarafın kanun, yönetmelik ve kurallarına bağlı olacaktır.

MADDE 20

Düzenli yolcu taşımacılığı için göç, gümrük ve sağlık formaliteleri ile cenaze, hayvan taşınması ve çabuk bozulabilir eşyanın taşınması sıraya uygun yapılmamalıdır.

MADDE 21

1. Bu Anlaşma altında yapılacak eşya taşımalarında Âkit Taraflar, kendi topraklarında karşılıklı olarak aşağıdaki malları gümrük vergisi, diğer vergi ve harçlardan muaf tutacaklardır;

- a) Üreticinin araca koyduğu standart depodaki akaryakıt,
- b) Yapılan taşımacılık için gerekli yağlar,
- c) Uluslararası taşımacılık yapan araçların bakımı için yedek parça ve aletler.

2. Kullanılmayan yedek parça yeniden ihraç edilecektir. Yenilenen yedek parça, o topraklardan dışarı taşınacak veya olayın meydana geldiği Âkit Tarafın yönetmelik ve kurallarına uygun olarak imha edilecektir.

MADDE 22

Bir Âkit Taraf ta kayıtlı araçların sürücü ve personeli, diğer Âkit Tarafın karayolu trafiği ile ilgili kanun ve yönetmeliklerle diğer mevzuata uyacaklardır.

MADDE 23

Bir Âkit Taraf sürücü ve taşımacıları, diğer Âkit Taraf topraklarında iken trafik ve taşımacılık mevzuatını ihlal ederse, önceki Âkit Tarafın Yetkili İdaresinin talebi ile bu Anlaşmanın uygulanması için sonraki Âkit Taraf gerekli tedbirleri alacaktır.

Sonraki Âkit Tarafın Yetkili İdarecilerinin, bu maddenin 1. paragrafında belirtilen ihlaller ile ilgili alınan tedbirleri önceki Âkit Tarafın Yetkili İdarecilerine bildirecektir.

MADDE 24

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasıyla ilgili konuları çözmek amacıyla, iki Âkit Tarafın Yetkili İdarelerinin temsilcilerinden oluşan bir Karma Komisyon oluşturulacaktır.

2. Her iki Âkit Tarafça gerekli görüldüğü takdirde, Âkit Taraflardan birinin talebi üzerine sırayla Türkiye ve Moğolistan'da bir Karma Komisyon toplanacaktır.

3. Bu Anlaşmanın uygulanması veya yorumlanmasıyla ilgili Âkit Taraflar arasında ihtilaf olursa Karma Komisyon görüşme ve istişare yoluyla bu konuyu çözmeye gayret edecektir.

Eğer Âkit Taraflar görüşme ve istişare yoluyla bir çözüme ulaşamazlarsa her Taraf uygun olan diğer yolları kullanacaktır.

MADDE 25

Âkit Tarafların Taraf olduğu Uluslararası Anlaşmalar ile bu Anlaşmanın kapsamına girmeyen taşımacılıkla ilgili diğer konular, taşımacılığın yapıldığı Âkit Tarafın kanun, yönetmelik ve kurallarına tâbi olacaktır.

MADDE 26

Bu Anlaşma, Çok Taraflı Anlaşmalar altında Âkit Taraflarca farzolan herhangi bir sorumluluk ve hakları etkilemeyecektir.

MADDE 27

Bu Anlaşmada herhangi bir değişiklik, Âkit Taraflar arasında karşılıklı anlaşmayla yazılı olarak yapılacaktır.

MADDE 28

1. Bu Anlaşma Âkit Tarafların ulusal mevzuatına uygun olarak onay işlemlerinin tamamlandığını belirten notaların teati edildiği tarihte yürürlüğe girecek ve beş yıl süre ile yürürlükte kalacaktır.

2. Her Âkit Taraf, sona erme tarihinden en az altı ay önce dilediği zaman diğer Âkit Tarafa yazılı bildirimde bulunarak bu Anlaşmayı sona erdirebilir.

Her iki Âkit Tarafın diğer Âkit Tarafa bildirimde bulunmadıkça, Anlaşma bir yıllık süreler için kendiliğinden yenilenir.

5107

31.3.2004

2 Haziran 2002 tarihinde Ulanbator'da Moğolca, Türkçe ve İngilizce tüm metinler aynı derecede etkili olarak düzenlenmiştir.

Metinlerin tercümesinde farklılık olması durumunda İngilizce metin esas alınacaktır.

MOĞOLİSTAN HÜKÜMETİ

ADINA

(İmza)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ADINA

(İmza)

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
33	28	188
42	57	182
44	67	181:182, 186:197

I- Gerekçeli 391 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 67 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Bayındırlık, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/713